

Landbruget, saa ville vi paa mange Punkter komme til at gaa lettere gennem Lovgivningsarbejdet, end vi nu gaa.

Med Hensyn til Beskyttelsen siger jeg, at der kan man vist ikke med Rette sige: Jeg er Beskyttelsesmand, eller jeg er Frihandelsmand; men der skal man, som det ærede Medlem i Gaar udtalte, sige: Lad os faa en saglig Undersøgelse af Forholdene, lad os se, hvorledes Forholdene ere, lad os f. Eks. se, hvorledes Arbejdsforholdene ere i Udlandet i dette eller hint Fag. Dersom Arbejdsforholdene i Udlandet ere ganske ensartede med Arbejdsforholdene her, dersom Arbejderorganisationerne i Udlandet alle Vegne ere lige saa stærke som her, og dersom de der have dreyet deres Arbejds løn op til ganske den samme Højde som her, ja saa kunde man sige, at man maaske kunde se bort fra Beskyttelsen. Men saaledes ere Forholdene langt fra. Et æret Medlem af den lovgivende Forsamling, der ikke har Sæde i dette Ting, udtalte i Fjor, at han vilde meget ønske, at Kaabesyerskerne kunde drive deres Lønninger op, men samtidig udtalte han, at han vilde lukke op for de berlinke og wienske Kaaber, der laves for henholdsvis to Tredjedele og en Tredjedel af den Arbejds løn, som betales i Kjøbenhavn. Det er ikke let at forstaa, hvorledes man kan ville baade have Arbejds lønnen for Kaabesyerskerne i Kjøbenhavn forhøjet og saa lukke op for Varer, som produceres for henholdsvis to Tredjedele og en Tredjedel af den Arbejds løn, som betales her. Men, som sagt, alt dette er det, som hører hjemme under den saglige Undersøgelse. Jeg tror, at naar man taler om Beskyttelse, er det eneste solide Standpunkt det at sige: Lad os faa ordentlig Besked om, hvorledes Forholdene ere i Udlandet, til hvilken Arbejdspris der fabrikeres der, og til hvilken Arbejdspris der fabrikeres her. Der er dog ogsaa andre Forhold, som kunne komme i Betragtning. Se vi hen til England, maa vi jo indrømme, at selv om Arbejdsprisen der er lige saa høj som her, har England af mange Grunde en stærkt dominerende Stilling paa Industriens Omraade. Men, som sagt, naar vi se rigtig paa Sagerne uden Partihensyn, naar vi se paa dem samfundsmæssigt, med Kærlighed

til det hele Samfund, finde vi nok ud af at faa Love, som vi alle sammen kunne være tjente med.

Den højtærede Finansminister udtalte i Gaar over for Spørgsmaalet om den foreliggende Toldreform, at han ikke kunde se bort fra den finansielle Stilling, altsaa fra Statskassens Interesser. Nej, det bør en Finansminister selvfølgelig heller ikke kunne, og det er selvfølgelig overordentlig prisværdigt, at en Finansminister af bedste Eyne værner om Statskassens Interesser. Det er for øvrigt noget, der er alles Pligt, hvad enten de ere Finansministre, Rigsdagsmænd eller hvad som helst. Der gør sig vist ogsaa paa dette Punkt undertiden en fejl Opfattelse gældende. Man ser og hører til sine Tider, at der bliver sagt: Ja, nu have vi været saa venlige at bevilge denne og denne højtærede Minister saa og saa mange Penge til det og det, og det bør han være glad for, men saaledes skulde man vel i Grunden ikke se paa Forholdet. Man maa dog vel altid, naar man vil være korrekt, erindre, at Statskassen ikke er det samme som vedkommende Ministers private Portemonnø, og at, naar vi bevilge Summer til en Minister, saa er det ikke for at gøre vedkommende Minister en personlig Tjeneste, men for at de bevilgede Summer kunne komme Samfundet til gode. Jeg tror, at vi undertiden se baade skriftlige og mundtlige Udtalelser, der vidne om, at adskillige i den Retning gøre sig skyldige i delvise Misforstaaelser. Jeg mener, at vi maa se paa Statskassen som en af vore allerbedste Venner, som en af de Venner, vi skulle forsyne rigtig godt og faa til at leve rigtig godt, fordi det er Statskassen, der skal komme os til Hjælp overalt, hvor Samfundet trænger til en Forbedring af Forholdene. At den højtærede Finansminister tager dette ømme Hensyn over for Statskassen, maa altsaa, saa vidt jeg kan skønne, billiges fra alle Sider; men der var en Mening i den højtærede Finansministers Udtalelser, som jeg ikke kan billige, nemlig at han, idet han vilde værne om Statskassen, øjeblikkelig tænkte paa, at dette Værn skulde skabes gennem en Brændevinsskat. Jeg vilde meget ønske, at den højtærede Finansminister vilde finde et andet Værn for Statskassen end denne